

Nye retningslinjer fra NVE

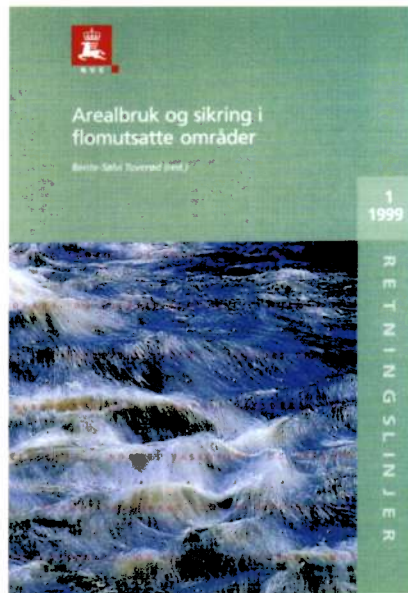
Arealbruk og sikring i flomutsatte områder

Retningslinjene skal være til hjelp i den offentlige arealplanlegging for å gjøre det enklere å vurdere etablering i flomutsatte områder.

Hensikten er å oppnå større sikkerhet for liv og helse og store økonomiske verdier.

Flomskader er kostbart

Bakgrunnen for retningslinjene er de store kostnadene som flommen på Østlandet i 1995 påførte samfunnet. I St. meld nr. 42 (1996 – 97) «Tiltak mot flom» anbefalte regjeringen at det skulle utarbeides sikkerhetskrav for etablering i flomutsatte områder. I tråd med dette har NVE utarbeidet retningslinjer i forhold til bestemmelsene i plan og bygningsloven og tekniske forskrifter til denne. Retningslinjene er ikke juridisk bindende, men NVE kan fremme innsigelser til planer etter plan- og bygningsloven dersom retningslinjene ikke blir fulgt.

Høy grad av sikkerhet for liv og helse

Hovedprinsippet i retningslinjene er at flomsikring skal differensieres etter hvilke verdier som er truet og etter hvor stor fare området er utsatt for. Det innebærer at jo større verdier det dreier seg om, jo sikrere skal de være plassert i forhold til vassdragene. I tillegg til flom omfatter retningslinjene også andre farer knyttet til vassdrag, som f.eks. erosjon, utrasing og isgang.

Målet er å oppnå høy sikkerhet for liv og helse og begrense de økonomiske skadene ved flom. Flomsikring kan enten skje ved å plassere bygninger og infrastruktur i områder som ikke er utsatt for flom, eller ved å bygge flomsikring i flomutsatte områder.

Unngå flomutsatte områder

Retningslinjene har et klart uttalt mål om at man i det lengste skal unngå å disponere flomutsatte arealer til formål som medfører nye sikringstiltak. Foruten kostnads-spørsmålet er det også økologiske grunner til dette. Inngrep i elveleier, bredder og kantvegetasjon virker ofte negativt inn på de naturlige leveområdene til planter og dyr. Men også av hensyn til landskap og friluftsliv bør man være forsiktig med nye sikringstiltak.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er et direktorat under Olje- og energidepartementet med ansvar for å forvalte landets vann- og energiresurser.

NVE skal sikre en helhetlig og miljøvennlig forvaltning av vassdragene, fremme en effektiv kraftomsetning og kostnadseffektive energisystemer og bidra til en effektiv energibruk.

NVE har en sentral rolle i beredskapen mot flom og vassdragsulykker og leder den nasjonale kraftforsyningsberedskapen.

NVE er engasjert i FoU og internasjonalt samarbeid innen sine fagområder. NVE er nasjonal faginstusjon for hydrologi.

Informasjon fra Norges vassdrags- og energidirektorat

Dialog nr. 4 1999

Skiller mellom ulike faresituasjoner

Retningslinjene skiller mellom ulike typer faresituasjoner og ulike flomstørrelser. Det går et hovedskille mellom situasjoner hvor menneskeliv settes i fare, og der det kun dreier seg om materielle skader. Ethvert område langs vassdragene må vurderes ut fra dette. I områder der flom opptrer med kort varsel, og der det er liten tid til å sette i verk evakuering, regner en at menneskeliv kan være i fare. Her skal man f.eks. plassere boliger så høyt i terrenget at sannsynligheten for flom er maksimalt en gang hvert 1000 år.

Større sikkerhet for store bygg

Skoler, sykehus og lignende bygg med mange mennesker skal ha enda større sikkerhet. I områder der en flom kommer langsomt og vannet stiger relativt sakte, kan evakuering settes i verk på betryggende måte. Her skal boliger plasseres slik at statistisk sannsynlighet for flom er maksimalt en gang hvert 100 år, mens skoler og sykehus skal plasseres slik at statistisk sannsynlighet for flom er maksimalt en gang hvert 200 år.

Retningslinjene inneholder en veiledning som skal hjelpe brukerne å bestemme hvilke typer faresitua-

sjoner de har med å gjøre i tilknytning til det enkelte, konkrete vassdraget.

NVE sendte høsten 1999 retningslinjene til alle landets kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn, samt berørte departementer og direktorater.

Retningslinjene ligger i sin helhet på NVEs nettsider under trykknappen «Publikasjoner».

Fakta:

Flommen på Østlandet i 1995 kostet 1. 8 milliarder kroner.

I årene 1980 – 1995 betalte Norsk Naturskadepool og Statens naturskadefond ut gjennomsnittlig 117 millioner kroner i flomskaderstatninger hvert år. I tillegg kom utbetalinger fra forsikringer som ikke dekkes av disse ordningene.

Flomtiltaksutvalget anslo at de gjennomsnittlige økonomiske flomskadene i Norge i den samme perioden var om lag 170 millioner per år når en også tar med de indirekte skadene.

Flomskader er kostbart: Store områder kan bli satt under vann og det kan oppstå skader på blant annet bygninger og infrastruktur. Liv og helse kan bli satt i fare ved erosjon, utrasinger og skred. Denne publikasjonen gir retningslinjer for hvordan kommunene kan forebygge skade gjennom arealplanlegging og sikring. Bildet viser oversvømmelse i Øyeren i 1967.

Dialog

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthunsgt. 29
Postboks 5091 Majorstua 0301 Oslo
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internettadresse: www.nve.no
Ansvarlig: Informasjonsdirektor
Sverre Sivertsen
Fagansvarlig: Bente-Solvi Toverod
Redaksjon: Bente-Solvi Toverod,
Kirsti S. Loland
Opplag: 700

Regionkontorer

Region Midt-Norge (RM)

Trekanten
Vestre Rosten 81, 7075 Tiller
Telefon: 72 89 50 00
(Telefon fra 1. desember: 72 89 65 50)
Telefaks: 72 89 50 20
(Telefon fra 1. desember: 72 89 65 51)
E-postadresse: rm@nve.no

Region Nord (RN)

Kongensgate 14-18
Postboks 394, 8505 Narvik
Telefon: 76 92 33 50
Telefaks: 76 92 33 51
E-postadresse: rn@nve.no

Region Sør (RS)

Anton Jenssens gate 5
Postboks 2124, 3103 Tønsberg
Telefon: 33 37 23 00
Telefaks: 33 37 23 05
E-postadresse: rs@nve.no

Region Vest (RV)

(fra 10. januar: Naustdalsvn. 1b)
Postboks 53
6801 Forde
Telefon: 57 82 12 44
(Telefon fra 10. januar: 57 83 36 50)
Telefaks: 57 82 64 90
(Telefaks fra 10. januar: 57 83 36 51)
E-post: rv@nve.no

Region Øst (RØ)

Vangsveien 73, 2326 Hamar
Telefon: 62 53 63 50
Telefaks: 62 53 63 51
E-postadresse: ro@nve.no